

עת"א 8675/08/22 - בני סלע (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

בפני: כב' שופט עמית כהן

תאריך: 20 נובמבר 2022
עת"א 8675-08-22

העותר: בני סלע (אסיר)
נגד
המשיב: שרות בתי הסוהר

פסק דין

בפניי בקשת המשיב למחוק על הסף את העתירה, בה מבקש העותר "ליצוק תוכן מעשי להצהרות המשיב לצילום מסמכי", משלא מיצה העותר את ההליך המינהלי.

רקע

- העותר עתר "ליצוק תוכן מעשי להצהרות המשיב לצילום מסמכי". בעתירה נטען שהעותר פנה לצלם מספר עמודים עבורו אך קצינת האסירים הונחתה שלא לצלם לו שום מסמך, במטרה לטרפד את יכולתו להכין כתבי טענות לבית המשפט.
- המשיב ביקש המשיב למחוק את העתירה על הסף, בהתאם לתקנה 4(ג)(1) לתקנות סדרי דין (עתירות אסירים), תש"ס - 1980 (להלן: "התקנות"), בשל אי מיצוי ההליך המינהלי. בבקשה נטען שהעתקת מסמכים עבור אסירים נעשית בהתאם לנוהל 05-0001 "הטיפול בבקשת אסיר להעתקת מסמכים" (להלן: "הנוהל") וכי העותר לא פנה בהתאם לנוהל. כמו כן נטען שהעותר פונה בפניות רבות, שיש בהן להטיל נטל רב ובלתי סביר על המשיב, וכי אין מקום להתייחסות שונה לעותר, באופן המפלה את יתר האסירים.
- העותר השיב לבקשה ובתשובתו לא טען שפנה בהתאם לנוהל, אלא טען שמהות העתירה אינה יישום נוהל 05-0001, אותו לא מקיים המשיב, אלא הצהרות של המשיב לביהמ"ש.

המסגרת הנורמטיבית

- תקנה 4(ג) לתקנות קובעת שבית המשפט רשאי למחוק עתירה ללא דיון, בין השאר, אם מצא שהעותר לא מיצה את ההליך המינהלי.
- בעניינינו, ההליך המינהלי להעתקת מסמכים נקבע בנוהל. סעיף 4.12 לנוהל קובע את אופן הטיפול בבקשת אסיר להעתקת מסמכים, לפיו על האסיר לפנות בבקשה כתובה למנהל האגף, בה הוא יציין אילו מסמכים ברצונו להעתיק ולצורך מה, בהתאם לטופס המצורף לנוהל; קצין אסירים יבחן מה המסמכים המותרים בהעתקה עמוד 1

וישלח נתונים לגזבר, לחישוב עלות הצילומים; על האסיר לחתום על טופס המאפשר ניכוי עלות ההעתקה מחשבון הקנטינה שלו; לאחר מכן, יועתקו המסמכים הרלוונטיים עבור האסיר.

עוד נקבע בסעיף 4.12.5 לנוהל כי על מנהל האגף לטפל בבקשה בפרק זמן סביר, בהתאם לנסיבות המקרה ודחיפות הבקשה, כאשר סעיף 4.5 לנוהל מפרט את השיקולים שניתן להביא בחשבון בבחינת בקשת האסיר ובין היתר - דחיפות הבקשה; מספר פניות דומות שהגיש האסיר בעבר וכו'.

סעיף 4.20 לנוהל קובע את עלות העתקת המסמכים והתשלום עבור הצילומים, ובין השאר קובע סעיף 4.20.5, לנוהל לגבי אסיר נזקק, שבקשתו לפטור מתשלום תיבחן ע"י מנהל האגף או קצין האסירים.

דין והכרעה

6. הנוהל נועד להסדיר את אופן הטיפול בבקשת אסיר להעתקת מסמכים רלוונטיים ומטווה את דרך הטיפול בבקשה והשיקולים שעל הגורם המינהלי להביא בחשבון בשוקלו את הבקשה.

7. כדי לפעול בצורה נכונה והוגנת כלפי כל האסירים, על כל אסיר לפעול בהתאם לנוהל ובין היתר להגיש את בקשתו בכתב, לפרט את המסמכים שהוא מבקש, עבור מה הם נדרשים לו ואת דחיפות הבקשה. כמו כן, על האסיר לשלם את עלות ההעתקה או לבקש פטור מתשלום, בהתאם לנוהל.

8. העותר לא טען שפעל בהתאם לנוהל, אלא כי פנה בעל פה לקצינת האסירים, ומתגובתו אף עולה שלא פעל בהתאם לנוהל, כאשר טען: **"... שמהות העתירה אינה ישום נוהל 05-0001, שאותו לא מקיים המשיב בכל מקרה"**.

יתר על כן, גם בעתירה לא פירט העותר את הנדרש ממנו בהתאם לנספח א' לנוהל - איזה מסמכים הוא ביקש לצלם, מה המטרה של צילום המסמכים, והאם ביקש פטור מתשלום עלות הצילומים או שנתן הוראה לשלם את עלות הצילומים מחשבון הקנטינה שלו.

בהיעדר הנתונים האמורים, לא יכול המשיב לשקול את הבקשה ובית המשפט אינו יכול לבחון את שיקול הדעת המינהלי (אשר, במקרה זה לא הופעל, משום שהעותר לא פנה בהתאם לנוהל).

9. אינני מקבל את טענת העותר שהעתירה אינה דנה בנוהל - על המשיב לפעול בהתאם לנהלים, לרבות נוהל 05-0001, דבר נכון במיוחד בעניינו של העותר, אשר כפי הנטען על ידי המשיב מבקש לצלם מסמכים רבים, באופן המטיל נטל רב ובלתי סביר על המשיב והגורם לפגיעה בשירותים שניתן להעניק ליתר האסירים.

על העותר לפנות בהתאם לנוהל, כדי שהמשיב יוכל לשקול את כל השיקולים הרלוונטיים, לרבות איזה מסמכים לצלם, האם לפטור את העותר מתשלום עלות הצילומים (כאשר בעניין זה על המשיב לשקול שיקולים שונים, כגון - יכולתו הכלכלית של העותר, מהות המסמכים שהעותר מבקש לצלם, כמות המסמכים שהעותר מבקש לצלם, וייתכן אף את הנתון, העולה מבקשות אחרות בעניינו של העותר - את סירובו של העותר לעבוד) ומה הדחיפות בביצוע הצילומים. פנייה בעל פה אינה מאפשרת לבחון את הבקשה ולהביא בחשבון את כל השיקולים הרלוונטיים, כפי שנקבע בנוהל.

יתר על כן, כאשר בית המשפט בה לבחון את העתירה, הוא בוחן את סבירות שיקול הדעת המינהלי, בין השאר בהתאם לדרך הפעלת הנוהל על ידי המשיב.

10. מאחר שהעותר לא פנה בהתאם לנוהל, הוא לא מיצה את ההליך המינהלי ודין העתירה להימחק על הסף.

התוצאה

11. נוכח האמור, ומאחר שהעותר לא מיצה את ההליך המינהלי העתירה נמחקת על הסף בהתאם להוראות תקנה 4(ג)(1) לתקנות.
12. נותן פטור מתשלום אגרה.

ניתן היום, כ"ו חשוון
תשפ"ג, 20 נובמבר
2022, בהעדר הצדדים.

עמית כהן, שופט